

Motion till riksdagen
2009/10:Ju386

av Börje Vestlund m.fl. (s)

Hatbrott och hatbrottsjourer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning i hbt-kunskap för poliser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillgängligheten till hatbrottsjourer oavsett var man bor i vårt land.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 2 hänvisat till SoU.

Motivering

Under den senaste tioårsperioden har antalet anmälningar om hatbrott mot hbt-personer ökat. Mellan åren 2002 och 2006 ökade hatbrotten mot homosexuella med 70 %, delvis förklaras detta av en metodförändring av mätning, men även efter år 2004 då denna metodförändring skedde har antalet hatbrott med homofobiska motiv ökat varje år. De brott som är vanligast förekommande är våldsbrott, ofredande och ärekränkning medan diskriminering och hets mot folkgrupp numerärt inte är så stora.

Trots metodförändringen 2004 är det ingen tvekan om att hatbrotten med homofobisk anknytning fortsätter att öka. Det råder i Sveriges riksdag en total politisk enighet om att hatbrott mot hbt-personer är ett stort problem och måste motarbetas. Problemen har varit att få hela polisorganisationen att arbeta aktivt för att bekämpa hatbrotten. Det finns positiva erfarenheter från bl.a. Stockholm och Skåne, men tyvärr ännu fler tråkiga erfarenheter från hbt-personer som anmäler brott som har begåtts på grund av att de varit hbt-personer.

På samma sätt som brottsoffer i allmänhet behöver stöd och hjälp att gå igenom ibland väldigt jobbiga rättsprocesser, så behöver brottsoffer utsatta för homofobiska hatbrott detta stöd och hjälp. Tyvärr har sällan de vanliga brottsofferjourerna kunskap om hatbrott och hbt. RFSL bedriver idag en nationell hatbrottsjour för hbt-personer. På grund av att den nuvarande moderatledda regeringen har schabblat med bidragen till denna verksamhet, så har den levt under en ständig osäkerhet att kunna överleva.

Hatbrotten mot hbt-personer är en företeelse över hela landet. Brottsoffer finns också överallt i hela vårt land. Det är därför rimligt att det skapas en stabil nationell hatbrottsjour som har till uppgift att arbeta preventivt mot hatbrott på grund av sexuell läggning och könsidentitet, att fungera som en nationell utbildare för landets övriga brottsofferjourer, men också fungera som en rådgivande instans för de poliser som skall utreda brotten, inte minst för att även hatbrott på grund av hudfärg, etnisk bakgrund och religion också ökar.

Utbildning om hatbrott ingår sedan 2001 som en del av den ordinarie polisutbildningen. Detta för att det är viktigt att poliser har goda kunskaper om hatbrott, ett brott som lagstiftarna ansett som särskilt allvarligt. Lagstiftningen säger i en skärpningsregel i brottsbalken 29:2:7 att brott med motiv att kränka någon på grund av ras, hudfärg, nationalitet, etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning kan straffas hårdare än brott utan kränkingsmotiv.

Då en betydande majoritet av landets poliser är anställda före 2001 saknar stora delar av denna grupp en adekvat hatbrottsutbildning. Risken är därmed stor att brott som lagstiftaren ser mycket allvarligt på inte upptäcks vid en utredning. I Stockholm har hatbrott som riktas mot hbt-personer uppmärksammas utifrån att polisen i Stockholm har en helt annan medvetenhet om hatbrott, vilket i vissa län saknas helt. Länspolismästare Carin Götblad har varit tydlig genom att gå före och uppvisat ett stort engagemang i frågan. Andra läns polismyndigheter har inte uppvisat samma engagemang, de

Fel! Okänt namn på

kanske inte ens uppfattar att det förekommer hatbrott i särskilt stor utsträckning, och de har därför svårt att motivera vidareutbildning i frågan. Till följd av brist på utbildning gör det att polisen missar att uppmärksamma att det rör sig om ett hatbrott med homofobiskt motiv.

Rikspolisstyrelsen borde via sitt regleringsbrev få i uppdrag att vidta åtgärder för att öka samtliga polisers kompetens och förmåga att förebygga, upptäcka och utreda hatbrott. Detta för att säkerställa möjligheten till hatbrottsutbildning för de poliser som idag saknar denna kompetens.

Stockholm den 29 september 2009

Börje Vestlund (s)

Anneli Särnblad (s)

Caroline Helmersson-Olsson (s)

Eva-Lena Jansson (s)

Fredrik Olovsson (s)

Kenneth G Forslund (s)

Lennart Axelsson (s)

Margareta Israelsson (s)

Marina Pettersson (s)

Olle Thorell (s)

Åsa Lindestam (s)

Carina Hägg (s)

Catharina Bråkenhielm (s)

Fredrik Lundh (s)

Johan Löfstrand (s)

Lars U Granberg (s)

Louise Malmström (s)

Maria Stenberg (s)

Matilda Ernkrans (s)

Tommy Waidelich (s)